
Snell György beszéde Gaál Endre gyászmiséjén

(2018. szeptember 27.)

Megrendült lélekkel és fájdalommal vesszük körül paptestvérünk koporsóját, ahogyan Üdvözítőnk is mélyen megrendült barátja, Lázár sírjánál. A tisztelet és a szeretet, amely paptestvérünket övezte, mindnyájunkat arra indít, hogy átérezzük már most hiányát a földön, hiszen a szeretet erre indít bennünket. Ám fájdalomunkban segítségünkre siet katolikus hitünk, melynek tanításából tudjuk, hogy Isten örök életre teremtett és hívott meg bennünket. Tanítványainak azt ígérte, hogy „ti, akik lemondatok értem mindenről, és követtek, százannyit kaptok már itt, a földön, végezetül pedig örök életet” (vö. Mk 10,29-30). Krisztus föltámadása nyomán ez a hit immár biztosíték, hogy az Őt követők számára a halál a célbaérés, a hazatérés pillanata. Ez a hit a mi reményünk, paptestvérünk számára pedig már maga a beteljesülés, hiszen odaadta életét Jézusnak.

Ifjúságában, kispap korában ismertem meg a Központi Szemináriumban. Elsőéves koromban ő volt az évfolyamunk duktora. Példaképnek tekintettük, mert láttuk, hogy igaz szívvel készül a papságra, ugyanakkor életkedvvel teli, vidám kispap volt. Papszentelését követően négy évig Szécsényben káplánkodott, amely időszak számára nagyon termékeny volt, hiszen annyi öröm és annyi szeretet volt benne, ami a későbbiek során elég volt ahhoz, hogy egy életen át idézgessen ottani eseményeket. Majd Strasbourgban végzett tanulmányai után az esztergomi szeminárium tanára lett. Ettől kezdve élete már Esztergomhoz kapcsolódik. Az oktatás-nevelés szinte minden szintjén tevékenykedett. Az itt töltött negyven év alatt volt teológiai tanár, spirituális, szemináriumi rektor, a Hittudományi Főiskola rektora, a Vitéz János Tanítóképző rektora, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Karának dékánja. Ezek az évtizedek érlelték ki, s lett mindenki számára „a Gaál atya”.

Több tanítványával beszéltem az elmúlt napokban, s kérdezgettem, mit jelent számukra Gaál atya. Általános vélemény szerint a Biblia szenvedélyes szeretetét és a Szentírás megszerettetését. A bibliikumórák nemcsak tudást nyújtottak – hiszen óriási felkészültséggel tartotta őket, mindig készült az óráira –, hanem ráneveltek a biblikus gondolkodásra. Ő nemcsak tanított, hanem nevelt is. Gyakran beszélt lelkipásztori élményeiről, gyermekkoráról, a Szentföldről. Mindenki tudta, hogy a Szentföldön este már hideg van, Gaál atya gyakran fázott. A sok viccelődés és nevetés mellett azonban volt tekintélye. Óráin mindenki megtapasztalta, hogy nem kötelességből tanít, hanem azt tanítja, amit valóban nagyon-nagyon szeret, a Biblia világát. Hallgatói, tanítványai megtanulták tőle, hogy amint megvan az ideje a komolyságnak, úgy a vidámságnak is. Ő mindig tudott vidám lenni, mindig tudott mosolyogni. Nagyon fontosnak tartotta, hogy a vidámságnak még az igehirdetésben is meglegyen a helye, hiszen örömhírt hirdetünk. Szerette az együttléteket, a névnapokat, a jó húslevest, a Mikulás-műsorokat, akkor is, amikor ő került terítékre. Nem sértődött meg, hanem kifejezetten élvezte, ha utánozták. Rendkívül színes, érdekes egyéniség volt. Emellett tanárként is atya maradt mindenkor, és példakép. Papi generációk adnak ma hálát érte Istennek.

Harminc évig volt az esztergomi káptalan tagja, 2000-től nagyprépostja. Talán ma már sok minden átalakult a káptalanban is, annak a szerepe, de mindig felelősséggel és odaadással állt az évezredes intézmény élén. Hálát adva Istennek Gaál atya életéért, hisszük, hogy ez a gazdag élet, amelyben bőven helyet kapott a szenvedés, hiszen jó ideje súlyosan beteg volt, amit lelkileg is átélt, de mindig kapott hozzá elegendő erőt, hogy méltósággal tudja viselni. Tanított még a halála előtti napon is. A Szentírásból tudjuk, hogy akik másokat az igazságra tanítanak, azok Isten országában fénylenek majd, mint a nap.

Hiszük, hogy Isten örök hajlékában folytatódik ez az élet, s majd egykor a föltámadásban teljesedik be. A búcsúzás perceiben mélységes hittel ajánljuk őt Isten jóságába, imádkozzunk érte, és kérjük irgalmas Urunkat, hogy adja meg testvérünknek az igazak örök jutalmát. Ámen.